

Maaretta Jaukkuri

Skulpturlandskap Nordland er blitt til i dialog med landskapet, en dialog som videreføres i møtet mellom skulpturen, landskapet omkring og betrakteren. Skulpturen i landskapet skaper et nytt sted som man kan besøke, se og reflektere over. Men stedet er ikke bare *blitt* til – i regi av lyset, årstidene og tiden mer generelt.

Skulpturene i prosjektet reflekterer skulpturkunstens utvikling gjennom de siste tiår. I løpet av denne perioden har man fått en ny forståelse av kunstverket; Betydningen er ikke bare avhengig av verket som objekt, den oppstår i like høy grad innenfor det visuelle feltet som skulpturen aktiviserer på bred front; form, materiale, skala, rytme, farge og motiv.

Skulpturene er invitasjoner til opplevelser, forslag til kommunikasjon. Som betraktere befinner vi oss i en fremtidig verden som vi selv er med på å skape ved hjelp av de assosiasjoner kunstverkene skaper i oss.

Begrepsparene kultur og natur diskuteres mye i dag. Disse skulpturene i det vakre nordlandske landskapet inngår i denne diskusjonen. De uttrykker imidlertid ikke noe entydig dualistisk forhold basert på enkle motsetninger, men avspeiler heller ulike måter å forholde seg kunstnerisk til naturen på – innenfor kulturen. Disse møtene er ikke styrt av noen fastspikret agenda, bare av naturens liv og rytme. Det alene gjør disse kunstverkene til noe ganske annet enn tradisjonelle monumenter.

Samtidig avspeiler den enkelte kunstners valg forskjellige måter å betrakte naturen på. Sånn sett oppviser prosjektet stor variasjon mellom de ulike skulpturer: Man kan dyrke naturen, se den som sjelens speil – slik man ofte gjør i Norden – beundre landskapets skjønnhet og

storslagenhet, analysere dets ulike elementer, eller man kan synliggjøre naturens egne prosesser, og legge vekt på å skape en visuell dialog mellom kunstverket og naturscenen omkring. Uansett er ikke valgene tilgjengelige. Natursynet er kulturbundet. Det gjelder kunstneren, men det gjelder også betrakteren. Vår forståelse av landskapet, og den symbolske betydning vi tillegger det, har vi med oss som en usynlig modell vi ser naturen gjennom når vi betrakter disse 33 kunstverkene av kunstnere fra 18 forskjellige land. Disse trådene løper gjennom hele prosjektet slik veven holder trådene sammen. Viktigere enn den kulturelle bakgrunn er allikevel kunstnerens eget utsagn – som et budskap fra kunstner til betrakter – med verket som medium.

Skulpturlandskap Nordland er ingen tradisjonell skulpturpark. Det er store avstander mellom de ulike stedene som har oppstått i og med kunstens tilstedeværelse, og den dokumenterer kunstsamlingen som et helhetlig prosjekt. Vi møter her en internasjonal samling av samtidsskulptur fra 90-tallet, som har tatt opp i seg så vel den store tradisjonen innenfor skulpturkunsten, som de forandringer denne kunstformen har vært igjennom siden begynnelsen av 60-tallet. Men det forklarer ikke det unike ved skulpturlandskapet i Nordland. Den viktigste grunnen for at disse skulpturene finnes i Nordlands landskap, er at det var her de ble til – i møtet mellom landskap og kunstner. Og det er i de tilsvarende møtene mellom landskapet, skulpturen og betrakteren at betydning gjenkjennes og gjenskapes. Det er i de øyeblikk at kunst finner sted.

